◆ Milli Məclisin iclasında

İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatı dinlənildi

Mayın 12-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. İclası açan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova xatırladıb ki, mayın 10-da axşam saatlarından başlayaraq Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər rayonunun Zod istiqamətində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atəşə tutaraq qəsdən təxribat törədiblər. Qarşı tərəfin hədəfli atəşi nəticəsində bir hərbi qulluqçumuz şəhid olub, digəri isə ağır yaralanıb.

Təxribatın qarşısını almaq üçün Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən qəti cavab tədbirləri görüldüyünü bildirən Milli Məclisin Sədri şəhid olmuş hərbi qulluqçumuza Allahdan rəhmət, yaralı hərbçimizin isə tezliklə sağalması arzularını ifadə edib.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, törədilən təxribata görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Ermənistanın bu təxribatda əsas məqsədi hazırda aparılan sülh danışıqlarını pozmaqdır.

Sonra iclasda cari məsələlərin müzakirəsi keçirilib. Komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Zahid Oruc, deputatlar Elnur Allahverdiyev, Elşad Mirbəşir oğlu, Qüdrət Həsənquliyev, Bəhruz Məhərrəmov, Etibar Əliyev, Ceyhun Məmmədov, Naqif Həmzəyev, Sahib Alıyev çıxış ediblər. Millət vəkilləri Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Şuşadan səsləndirdiyi müraciəti ilə bağlı fikirlərini bildiriblər.

→ 4

Milli Məclisin iclasında

İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatı dinlənildi

Əvvəli 1-ci səh.

Deputatlar dövlət başçısının Qarabağa və Şərqi Zəngəzura səfərinin, bir çox rayon və şəhərlərdə, habelə Şuşada sosial obyektlərin təməlini qoymasının, bir sıra obyektlərin açılışlarında iştirak etməsinin onun bu bölgədə həyata keçirilən quruculuq işlərinə böyük diqqətlə yanaşdığının göstəricisi olduğunu vurğulayıblar.

Çıxışlarda Türkiyədə keçiriləcək seçkilər, Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq, strateji tərəfdaşlıq münasibətləri ilə bağlı fikirlər səsləndirilib. Bəzi qüvvələrin ölkələrimiz arasında olan əlaqələrə kölgə salmaq niyyətində olduğu, qeyri-obyektiv və yanlış açıqlamalar verdiyi qeyd edilib.

Deputatlar son günlərdə Ermənistan tərəfindən baş verən təxribatlardan, Fransa kimi dövlətlərin onlara dəstəyindən danışıblar. Bir müddət öncə Fransa xarici işlər nazirinin Dağlıq Qarabağ ərazisini anklav adlandırması məsələsinə də münasibət bildirilib. Qeyd olunub ki, indiki şərtlər daxilində, yəni Azərbaycanın iradəsi ilə sülh gündəliyinin aktual olduğu bir dövrdə proseslərin içərisində yer almaq üçün bütün vasitələrdən istifadə edən Fransanın belə mövqedən çıxış etməsi gələcəkdə tək Azərbaycana qarşı deyil, bütövlükdə Cənubi Qafqaz regionunun təhlükəsizliyi və sülh prosesi üçün ciddi təhdid yaradır.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Fransanın Azərbaycandakı səfiri ilə görüşdüyünü və bu məsələləri parlament adından səsləndirdiyini diqqətə çatdırıb. Spiker bildirib ki, eyni zamanda beynəlxalq təşkilatlarda iştirak edən nümayəndə heyətlərimizin üzvləri olan deputatlar bu məqamlara mütləq diqqət yetirməli və bu məsələləri qaldırmalıdırlar.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi başlayıb. İlk olaraq İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatı müzakirə olunub. Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizəyə dair məlumatı daxili işlər nazirinin birinci müavini Seyfulla Əzimov təqdim edib. O bildirib ki, ölkəmizdə insan alverinin qarşısının alınması, şəxsiyyətin və cəmiyyətin qanuni mənafelərinin həmin hüquqazidd əməllərdən müdafiəsi ilə bağlı tədbirlər "İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə 2020-2024-cü illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" çərçivəsində hesabat ilində məqsədyönlü şəkildə davam etdirilib.

Seyfulla Əzimov qeyd edib ki, Milli Fəaliyyət Planında təsbit edilmiş maarifləndirmə, ölkəyə turist kimi gələn şəxslərin mənafelərinin qorunması, medianın monitorinqi, erkən nikahların qarşısının alınması, baxımsız qalan, təhsildən yayınan, övladlığa götürülmüş, qəyyumluğa, yaxud himayəyə verilmiş uşaqların ailələrinə nəzarət, dövlət uşaq müəssisələrinin məzunlarına sosial-hüquqi və sosial-psixoloji xidmətlərin göstərilməsi, treninqlərin və təlimlərin keçirilməsi və digər zəruri tədbirlərin yerinə yetirilməsi təmin edilib.

Qeyd edilib ki, müvafiq sahədə hüquq pozuntularının qarşısının alınması məqsədilə Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Əmək Münasibətlərinin Monitorinqi Mərkəzi tərəfindən keçirilmiş yoxlamalarla 55 tikinti obyektində 75 nəfərin əmək və ya xidməti müqavilə olmadan işlədiyi aşkarlanıb. Nəticədə bir işəgötürən fiziki şəxs barəsində toplanmış materiallar Baş Prokurorluğa göndərilib, daha 14-ü haqqında ümumilikdə 186.500 manat məbləğdə inzibati cərimə tətbiq edilib. Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinin apardığı yoxlamalar zamanı isə 369 şəxsin əmək müqaviləsi olmadan işləməsi və işəgötürənlər tərəfindən üç halda işçini əmək funksiyasına aid olmayan işi yerinə yetirməyə məcbur etmə faktı müəyyən edilərək aidiyyəti vəzifəli şəxslər barəsində bütövlükdə 1.800.000 manata yaxın inzibati cərimə tətbiq edilib.

Sənədə əsasən hesabat ilində uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması üzrə həyata keçirilən reydlər zamanı ailə mühitindən, pedaqoji və ictimai təsir vasitələrindən kənarda qalan, küçələrdə işləyən və dilənçilik edən 685 uşaq, buna şərait yaradan 232 valideyn aşkarlanıb. Nəticədə yerli icra hakimiyyətləri yanında komissiyalara, qəyyumluq və himayə orqanlarına 619 material göndərilib, övladlarının təlim-tərbiyəsi ilə bağlı üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyən 48 valideyn inzibati məsuliyyətə cəlb edilməklə polis nəzarətinə götürülüb. Bundan başqa, ictimai mənəviyyat əleyhinə olan hüquqazidd əməllərlə bağlı 96 fakt aşkarlanaraq aidiyyəti şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib, daha 966 nəfər haqqında inzibati tənbeh tədbirləri görülüb.

Seyfulla Əzimov bildirib ki, insan alveri cinayətlərinin aşkarlanması və təqsirkar şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunması sahəsində keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə bütövlükdə 204, o cümlədən 157 insan alveri, 3 məcburi əmək, habelə insan alveri məqsədilə sənədlərlə qanunsuz hərəkətlərə görə 44 cinayət qeydə alınıb. Həmin hüquqazidd əməllərlə əlaqədar başlanılmış 14 cinayət işi üzrə təqsirləndirilən qismində cəlb olunmuş 15 şəxs məhkəmə məsuliyyətinə verilib. Hesabat ilində müəyyən edilmiş 94 insan alveri qurbanından 93-ü Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, biri isə əcnəbi olub.

Parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc illik məlumat haqqında bu komitənin rəyini bildirib. O, beynəlxalq reytinqlərlə əlaqədar məsələyə dair fikirlərini açıqlayaraq, Azərbaycanın bir çox indekslərlə bağlı dəyərləndirilməsinin müsbət olduğunu deyib. Komitə sədri qlobal mütəşəkkil cinayətkarlıqla bağlı beynəlxalq indeksdə MDB ölkələrinin əksəriyyətinin arzuolunmaz sıralarda dayandığını, Azərbaycanın adının bu sıyahıda olmadığını bildirib. Zahid Oruc uşaq alveri ilə bağlı, bir sıra digər indekslərdə də ölkəmizin mövqeyinin müsbət olduğunu qeyd edib.

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli milli koordinatorun illik məlumatını müsbət dəyərləndirib. O, milli koordinatorun parlament, media, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə qarşılıqlı səmərəli əməkdaşlığının təqdirəlayiq olduğunu söyləyib.

Müzakirələrin sonunda İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatı səsə qoyularaq nəzərə alınıb.

Sonra İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məşhur Məmmədov "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan-Özbəkistan İnvestisiya Fondunun yaradılması haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edib. Bildirib ki, sazişə əsasən iqtisadi əlaqələrin inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına yönəlmiş investisiya fəaliyyətini həyata keçirmək niyyəti ilə həm Azərbaycan və Özbəkistanda, həm də üçüncü ölkələrin ərazisində qarşılıqlı maraq doğuran istiqamətlərdə ixracyönümlü müəssisələrin yaradılması üzrə birgə layihələrin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan-Özbəkistan İnvestisiya Fondunun yaradılması barədə tərəflər arasında razılıq əldə edilib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında beynəlxalq avtomobil daşımaları haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsi də müzakirəyə çıxarılıb. Diqqətə çatdırılıb ki, sazişdə tərəf dövlətlərin əraziləri arasında və ya dövlətlərin ərazilərindən tranzit keçməklə, həmçinin üçüncü ölkələrə və ya ölkələrdən yerinə yetirilən beynəlxalq avtomobil daşımalarının tənzimlənməsi qaydaları təsbit olunur. Sazişə əsasən daşıma fəaliyyətini həyata keçirən nəqliyyat vasitələri nəqliyyat vasitələrinin dövriyyəsi və ya sahibliyi ilə bağlı tutulan bütün vergi və rüsumlardan qarşılıqlı olaraq azad olunurlar.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Hökuməti arasında diplomatik və xüsusi/xidməti pasportlara malik şəxslərin giriş vizasından azad edilməsi haqqında" Anlaşma Memorandumunda dəyişiklik edilməsi ilə əlaqədar notalar mübadiləsinin təsdiq edilməsi və "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Hökuməti arasında diplomatik pasportlara malik olan şəxslərin giriş vizasından azad edilməsi haqqında" Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini nəzərə çatdırıb. Bildirilib ki, dəyişiklik hər iki ölkənin ümumvətəndaş, diplomatik və xüsusi/xidməti pasportlarına malik olan vətəndaşlarını bir-birinin dövləti ərazisinə daxil olmaq üçün ilkin giriş vizasından azad edəcəklərini nəzərdə tutur.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov "Minatəmizləmə sahəsində xidmətlərə görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. O, layihənin birinci oxunuşundan sonra sənədlə bağlı sual doğuran məsələlərin və hər hansı əlavə təklifin olmadığını söyləyib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Parlamentin birinci vitse-spikeri, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "İctimai iştirakçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. Bildirib ki, layihənin məqsədi "İctimai iştirakçılıq haqqında" qanunda istifadə edilən termin və anlayışların "Normativ-hüquqi aktlar haqqında" Konstitusiya Qanununun tələblərinə uyğunlaşdırılmasıdır.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Əli Hüseynli "Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsini də diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, sənəddə Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəlik institutunun fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə əlaqədar təsis edilən yeni vəzifələrin İnzibati və yardımçı vəzifələrin Təsnifat Toplusuna uyğun olaraq təsnifləşdirilməsi ilə bağlı müvafiq dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulur.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində, Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində, "Torpaq islahatı haqqında", "Energetika haqqında", "Torpaq icarəsi haqqında", "Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında", "Torpaq bazarı haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib. O, layihənin birinci oxunuşu zamanı heç bir təklifin irəli sürülmədiyini bildirib.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda "Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) də müzakirə olunub. Qeyd olunub ki, layihənin məqsədi yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin hüquqlarının daha səmərəli və effektiv qorunmasını təmin etməkdən ibarətdir.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Parlamentin sədri Sahibə Qafarova gündəliyin növbəti 6 məsələsinin ölkə Prezidentinin bir məktubu ilə Milli Məclisə daxil olduğunu və mahiyyətcə bir-birinə bağlı olduğunu bildirib. Spiker diqqətə çatdırıb ki, gündəliyin 10-cu məsələsi Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində, 11-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, 12-ci məsələsi "Sosial müavinətlər haqqında" qanunda, 13-cü məsələsi "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" qanunda, 14-cü məsələsi "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" qanunda, 15-ci məsələsi "Sosial xidmət haqqında" qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə ikinci oxunuşda olan qanun layihələridir. O, bu qanun layihələrinə 3 komitədə baxıldığını qeyd edib.

Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin üzvü Tamam Cəfərova 10-cu və 13-cü məsələlər - Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) və "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələri ilə bağlı məlumat verib. Bildirib ki, Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi himayədar ailə institutunun inkişaf etdirilməsi və təşviqi, habelə valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların müəssisələrə yerləşdirilməsi, uşaqların müəssisələrdən ailələrinə qaytarılması, müəssisələrdə olan uşaqların fərdi inkişaf planlarının hazırlanması məsələləri ilə bağlı normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə hazırlanıb.

Qeyd olunub ki, "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinə dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsinin qəbulu ilə əlaqədar "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi nəzərdə tutulub. Layihədə himayədar valideyn (himayədar ailə) anlayışının, habelə himayədar ailəyə verilmiş uşaqların sosial müdafiəsi ilə əlaqədar müddəaların əlavə edilməsi təklif olunur.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli 11-ci və 14-cü məsələləri - Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) və "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələrini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, hər iki layihə "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsinə uyğun olaraq hazırlanıb.

Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev 12-ci və 15-ci məsələləri - "Sosial müavinətlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) və "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələrini təqdim edib. Qeyd olunub ki, "Sosial müavinətlər haqqında" qanuna edilən dəyişikliklər mahiyyət etibarı ilə himayədar ailə institutunun yaradılması ilə əlaqədar Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərə uyğunlaşma xarakteri daşıyır. Düzəlişlərə əsasən himayədar ailəyə verilmiş uşaqların tərbiyəsi və onlara mövsümi geyimlərin alınması məqsədi ilə 2 yeni sosial müavinət növü təsis edilir. Onlardan biri uşağın tərbiyəsi ilə bağlı xidmətlərin qarşılanması üçün nəzərdə tutulmuş aylıq müavinətdir, digəri isə mövsümi geyimlərin alınması üçün birdəfəlik müavinətdir.

Komitə sədri deyib ki, "Sosial xidmət haqqında" qanuna təklif olunan dəyişikliklər də Ailə Məcəlləsinə təklif edilən dəyişikliklərə uyğunlaşdırma ilə bağlıdır.

6 qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Bəhruz Məhərrəmov Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini (birinci oxunuş) təqdim edib. Diqqətə çatdırılıb ki, layihədə ölkə Prezidenti tərəfindən həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsi istiqamətində növbəti tədbirlərin hüquqi əsasları müəyyən edilir. Sənəd ədalət mühakiməsi prosesini sürətləndirmək məqsədilə dövlət tərəfindən əhalinin az təminatlı, sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan və digər həssas təbəqələrinin məhkəməyə müraciət imkanlarının daha da genişləndirilməsi üçün hazırlanıb. Layihəyə əsasən vəkilin prosesdə məcburi iştirakı tələb olunduğu hallardan başqa, həmçinin mülki işlər üzrə birinci və apellyasiya instansiyalarında da peşəkar hüquqi yardıma ehtiyacı olan, lakin kifayət qədər vəsaiti olmayan şəxslərin dövlət hesabına vəkillə təmin olunmasının hüquqi əsasları müəyyən edilir.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihəsinin mahiyyətini nəzərə çatdırıb. Sənədin əsas məqsədi sahibkarların maraqlarının gücləndirilməsi ilə bağlı qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsidir. Təklif olunan dəyişikliklər yoxlayıcı orqanlar üçün əlavə tədbirlər müəyyən edir ki, bu da sahibkarlıq subyektlərinin yoxlamalarla bağlı qanunla qorunan hüquqlarını daha da möhkəmləndirir. Layihədə "yoxlama obyekti"nin anlayışı və onun əhatə dairəsi müəyyən olunur. Bu yanaşma imkan verəcək ki, yoxlama obyektinin hər hansı biri üzrə yoxlama aparıldıqda, sahibkarın fəaliyyəti bütövlükdə dayandırılmasın.

Bildirilib ki, sənəddə nəzərdə tutulan dəyişikliklər sahibkarların fəaliyyətinə edilən lüzumsuz müdaxilələrin və onların inzibati yükünün artmasının qarşısının alınmasına, ümumilikdə isə sahibkarlığın inkişafına, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, gündəliyin son 5 məsələsi ölkə Prezidentinin bir məktubu ilə Milli Məclisə daxil olub və mahiyyətcə bir-birinə bağlıdır.

O qeyd edib ki, gündəliyin 18-ci məsələsi "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (birinci oxunuş), 19-cu məsələsi "Elm haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (birinci oxunuş), 20-ci məsələsi "Peşə təhsili haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (birinci oxunuş), 21-ci məsələsi Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, "Məktəbəqədər təhsil haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında (birinci oxunuş) və 22-ci məsələsi "Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında", "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında", "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında", "Milli arxiv fondu haqqında", "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında (birinci oxunuş) dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələridir.

Spiker bildirib ki, 18-ci, 19-cu və 20-ci məsələlərə Elm və təhsil komitəsində baxılıb.

Sonra Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev qeyd olunan qanun layihələrini təqdim edib. Bildirilib ki, "Təhsil haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə layihə "Azərbaycan Respublikasında elm və təhsil sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Prezidentinin 2022-ci il 28 iyul tarixli Fərmanının icrası məqsədilə hazırlanıb.

Qeyd olunub ki, bununla yanaşı, Prezidentin 22 iyul 2022-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda qabaqcıl təcrübə əsasında məktəbəqədər təhsil üzrə pedaqoji və idarəetmə heyətinin sertifikatlaşdırılması sisteminin yaradılması və tətbiqi, sertifikatlaşdırılma mexanizminin layihəsinin hazırlanması nəzərdə tutulub. Strategiyanın tələblərindən irəli gələrək, təklif olunan dəyişikliklər sosial müdafiəsi gücləndirilən müəllimlərin əhatə dairəsinin artırılması məqsədi ilə ilk dəfə işə qəbul olunan təhsilverənlərin 5 il müddətinə deyil, 3 il müddətinə sertifikatlaşdırmadan keçməməsini müəyyən edir. Həmçinin, yaşı 60 və daha çox olan şəxslərin sertifikatlaşdırmaya könüllü əsaslarla cəlb edilməsi təklif edilir.

Qeyd olunanlarla bağlı "Elm haqqında" qanuna da müvafiq düzəlişlərin edilməsi nəzərdə tutulub.

Komitə sədri bildirib ki, "Peşə təhsili haqqında" qanuna təklif olunan dəyişiklik peşə təhsili müəssisələrində müasir standartlara uyğun effektiv kadr siyasətinin həyata keçirilməsi və həmin müəssisələr üçün yüksək keyfiyyətli və innovativ təlim metodlarına cavab verən ixtisas dərsliklərinin, dərs vəsaitlərinin və digər tədris-metodik vasitələrin hazırlanması sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar hazırlanıb.

Qanuna təklif olunan 4.0.19-1-ci yeni müddəada peşə təhsilinin müasir standartlara uyğun olaraq təşkil edilməsi üçün təhsilverənlərin işə qəbulu və yerdəyişməsi qaydalarının təsdiq olunması öz əksini tapıb. Əlavə edilmiş digər 4.0.19-2-ci maddədə peşə təhsili müəssisələri üçün dərsliklərin, dərs vəsaitlərinin və digər tədris-metodik vasitələrin hazırlanması qaydalarının müəyyənləşdirilməsi nəzərdə tutulub.

Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev gündəliyin 21-ci məsələsi Əmək Məcəlləsində, "Məktəbəqədər təhsil haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edib. Bildirilib ki, adıçəkilən qanunlara təklif olunan dəyişikliklərin əsas məqsədi xüsusilə təhsilin ilkin pillələrində islahatların dərinləşdirilməsi, təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılmasının hüquqi əsaslarının genişləndirilməsi və onların sosial müdafiəsinin daha da yaxşılaşdırılmasından ibarətdir.

Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Rəşad Mahmudov 22-ci məsələ "Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında", "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında", "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında", "Milli arxiv fondu haqqında", "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. O bildirib ki, bundan əvvəl təqdim edilən sənədlərdə qeyd olunanlarla əlaqədar bu layihədə də təklif olunan dəyişikliklər uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır.

5 qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"